

ÎNCHEIERE

18 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Chitoroagă Andrei, Bercea Emelian și Diaconu Vasile, prin intermediul avocatului Ionaș Gheorghe, și de Ministerul Justiției al RM,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Chitoroagă Andrei, Diaconu Vasile și Bercea Emelian către Ministerul Justiției al RM și Procuratura Generală a RM cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului material și a prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2021, prin care a fost casată hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 30 iunie 2021 și emisă o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă:

La 20 aprilie 2021, Chitoroagă Andrei a depus cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției al RM și Procuratura Generală a RM, solicitând: - constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei; - încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM a sumei de 200 000 lei cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral cauzat în legătură cu încălcarea dreptului la judecare a cauzei în termen rezonabil și a sumei de 300 000 lei cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral cauzat prin acțiunile organelor de urmărire penală, procuraturii și ale instanței judecătorești; - încasarea sumei de 5000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică acordată în cauza penală și a sumei de 6000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică acordată, în prezenta cauză civilă.

La aceeași dată, Diaconu Vasile a depus cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției al RM și Procuratura Generală a RM, solicitând: - constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei; - încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Diaconu Vasile a sumei de 200 000 lei cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral cauzat în legătură cu încălcarea dreptului la judecare a cauzei în termen rezonabil și a sumei de 200 000 lei cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral cauzat prin acțiunile

organelor de urmărire penală, procuraturii și ale instanței judecătorești; - încasarea sumei de 5000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică acordată în prezenta cauză civilă.

De asemenea, Bercea Emelian a depus cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției al RM și Procuratura Generală a RM, solicitând: - constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei; - încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Diaconu Vasile a sumei de 200 000 lei cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral cauzat în legătură cu încălcarea dreptului la judecare a cauzei în termen rezonabil și a sumei de 200 000 lei cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral cauzat prin acțiunile organelor de urmărire penală, procuraturii și ale instanței judecătorești; - încasarea sumei de 5000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică acordată în prezenta cauză civilă.

În motivarea cererilor de chemare în judecată s-a indicat că, la 25 mai 2010, de către SUP a CPS Centru, mun. Chișinău, a fost dispusă pornirea urmăririi penale conform semnelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) din Codul penal, în urma plângerii din 19 decembrie 2009 a lui Novițchii Andrei și Novițchii Serghei.

În cadrul cauzei penale, la 01 iunie 2010, Chitoroagă Andrei a fost recunoscut și audiat în calitate de bănuit, la 25 iunie 2010, Diaconu Vasile a fost recunoscut și audiat în calitate de bănuit, iar la 31 iulie 2010, Bercea Emelian a fost recunoscut și audiat în calitate de bănuit.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura sect. Centru, mun. Chișinău - Constantin Moraru, din 03 decembrie 2010, a fost dispusă scoaterea de sub urmărire penală a lui Chitoroagă Andrei, în legătură cu expirarea termenului de bănuit și pe motiv că nu au fost acumulate probe suficiente pentru înaintarea învinuirii, iar în privința lui Bercea Emelian și a lui Diaconu Vasile au fost dispusă scoaterea de sub urmărire penală în legătură cu expirarea termenului de bănuit.

Prin ordonanța procurorului adjunct al procurorului sect. Centru, mun. Chișinău - Ion Dulgheru, din 05 februarie 2013, a fost anulată ordonanța din 03 decembrie 2010, cu reluarea urmăririi penale în privința lui Chitoroagă Andrei, Bercea Emelian și a lui Diaconu Vasile.

Prin ordonanța procurorului de la Procuratura sect. Centru, mun. Chișinău - Constantin Moraru, din 11 februarie 2013, a fost dispusă punerea sub învinuire a lui Diaconu Vasile, Chitoroagă Andrei și a lui Bercea Emelian, de faptul că, la 19 decembrie 2009, aproximativ la ora 21:15, în timp ce se aflau în mun. Chișinău, xxxxx intersecție cu str. Xxxxx, în urma unui conflict iscat spontan pe fundalul nerespectării regulilor de circulație rutieră, fără careva motive, în plină stradă, în prezența mai multor persoane care se aflau în preajmă, manifestând o vădită lipsă de respect față de societate, încălcând grosolan ordinea publică, i-au numit pe frații Novițchi Andrei și Novițchi Serghei cu cuvinte necenzurate, după ce le-au aplicat mai multe lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzându-le astfel, conform raportului de expertiză medico-legală nr.1282/D din 05 iulie 2010 și nr.1922/D din 25 august 2010, leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății, iar conform raportului de examinare medico-legală nr.232/D din 24 februarie 2010 la Novițchi Andrei s-a constatat dereglarea sănătății de scurtă durată, care se califică ca vătămări corporale ușoare.

Prin acțiunile intenționate, Chitoroagă Andrei, Bercea Emelian și Diaconu Vasile au fost învinuiți de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.287 alin.(2) lit. b) din Codul

Penal.

În privința lui Chitoroagă Andrei, Diaconu Vasile și Bercea Emelian a fost aplicată măsura preventivă sub formă de obligarea de a nu părăsi localitatea pe un termen de 30 zile, fiind luată și obligarea de a nu părăsi localitatea.

Totodată, în baza ordonanțelor emise de către procuror la data de 20 februarie 2013, în privința lui Diaconu Vasile a fost deschis dosarul de căutare nr.2013010060.

La 28 iunie 2013, cauza penală nr.20100010892 a fost expediată spre examinare la Judecătoria Centru, mun. Chișinău.

Prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, din 28 mai 2015 și a mandatului de arestare din 28 mai 2015, a fost dispusă schimbarea măsurii preventive în privința lui Chitoroagă Andrei din obligarea de nepărăsire a localității în arest preventiv pe un termen de 30 de zile, cu calcularea termenului din momentul reținerii.

La 04 mai 2016, Chitoroagă Andrei a plecat la odihnă pe xxxxx, Xxxxx unde a fost reținut cu inițierea procedurilor de extrădare, aflându-se în stare de arest din 04 mai 2016 până la 12 iulie 2016, în decurs de 69 de zile.

Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 aprilie 2019, Chitoroagă Andrei și Bercea Emelian au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2), lit. b) din Codul Penal, cu încetarea procesului penal în legătură cu expirarea prescripției tragerii la răspundere penală, iar Diaconu Vasile a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2), lit. b) din Codul Penal, cu fixarea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 400 u.c., ce constituie 8000 lei, din motivul existenței circumstanțelor care exclud sau condiționează tragerea la răspundere penală.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2019 (menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 octombrie 2020), a fost casată sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 aprilie 2019, cu emiterea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care: a fost încetat procesul penal intentat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) din Codul penal, în privința lui Chitoroagă Andrei, Diaconu Vasile și Bercea Emelian din motivul existenței circumstanțelor care exclud sau condiționează tragerea la răspundere penală.

Astfel, reclamantii Chitoroagă Andrei, Diaconu Vasile și Bercea Emelian consideră că prin sentința Judecătoriei Centru din 15 aprilie 2019, au fost recunoscuți neîntemeiat vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2), lit. b) din Codul Penal, prin ce li s-a cauzat un prejudiciu moral semnificativ.

În context, au menționat că au fost diferiți justiției pentru o faptă care nu au comis-o, iar starea de stres, frustrările cauzate și rezonanța pe care a avut-o informația despre învinuirea și condamnarea în comiterea infracțiunii incriminate, urmează a fi reparate de către stat.

Totodată, s-a menționat că perioada îndelungată a procedurilor penale efectuate de organul de urmărire penală și instanțele judecătorești în privința reclamanților, nu a fost dictată de comportamentul reclamanților și nici de complexitatea cauzei penale, dar s-a datorat ilegalității reluării urmăririi penale și tergiversării examinării cauzei penale de către instanța de fond prin ce se impune repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești de către stat.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 02 iunie 2021, cererile de chemare în judecată depuse de Chitoroagă Andrei, Diaconu Vasile și Bercea Emelian, au fost conexe într-o singură cauză.

Prin hotărârea Judecătoreiei Chișinău, sediul Centru, din 30 iunie 2021, acțiunea la cererile de chemare în judecată depuse de Chitoroagă Andrei, Diaconu Vasile și Bercea Emelian, a fost admisă parțial.

S-a constatat faptului încălcării de către organele de urmărire penală și instanțele judecătorești a dreptului lui Chitoroagă Andrei, Diaconu Vasile și Bercea Emelian, la desfășurarea procesului penal în baza art.287 alin.(2) din Codul penal, în termen rezonabil.

S-au încasat în beneficiul lui Chitoroagă Andrei din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM, sumele de: - 20 000 lei cu titlu de prejudiciu moral; - 20 000 lei cu titlu de despăgubire a prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești; - 5 000 lei cu titlu de asistență juridică acordată de apărător în cauza penală; - 6 000 lei cu titlu de asistență juridică în prezenta cauză civilă.

S-au încasat în beneficiul lui Diaconu Vasile din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM, sumele de: - 20 000 lei cu titlu de prejudiciu moral; - 20 000 lei cu titlu de despăgubire a prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești; - 5 000 lei cu titlu de asistență juridică în prezenta cauză civilă.

S-au încasat în beneficiul lui Bercea Emelian din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM, sumele de: - 20 000 lei cu titlu de prejudiciu moral; - 20 000 lei cu titlu de despăgubire a prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești; - 5 000 lei cu titlu de asistență juridică în prezenta cauză civilă.

În rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 07 iulie 2021, Chitoroagă Andrei, Bercea Emelian și Diaconu Vasile, prin intermediul avocatului Ionaș Gheorghe, au declarat apel împotriva hotărârii Judecătoreiei Chișinău, sediul Centru, din 30 iunie 2021, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii

La 30 iunie 2021, Ministerul Justiției al RM a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoreiei Chișinău, sediul Centru, din 30 iunie 2021, solicitând casarea parțială a acesteia și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2021, s-a respins apelul declarat de Chitoroagă Andrei, Bercea Emelian și Diaconu Vasile, prin intermediul avocatului Ionaș Gheorghe.

S-a admis apelul declarat de Ministerul Justiției al RM

S-a casat hotărârea Judecătoreiei Chișinău, sediul Centru, din 30 iunie 2021 și s-a emis o nouă hotărâre prin care:

- S-a admis parțial acțiunea la cererile de chemare în judecată depuse de Chitoroagă Andrei, Diaconu Vasile și Bercea Emelian către Ministerul Justiției al RM și Procuratura Generală a RM cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului material și a prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, și compensarea cheltuielilor de judecată.

- S-a constatat faptul încălcării de către organele de urmărire penală și instanțele judecătorești a dreptului lui Chitoroagă Andrei, Diaconu Vasile și Bercea Emelian, la examinarea cauzei penale în termen rezonabil.

- S-au încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Chitoroagă Andrei, prejudiciul moral în sumă de 20 000 lei, cheltuielile

de asistență juridică suportate în cauza penală în sumă de 5 000 lei și cheltuielile de asistență juridică suportate în prezenta cauză în sumă de 3000 lei.

- S-au încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Diaconu Vasile, prejudiciul moral în sumă de 20 000 lei, cheltuielile de asistență juridică suportate în cauza penală în sumă de 5000 lei și cheltuielile de asistență juridică suportate în prezenta cauză în sumă de 3000 lei.

- S-au încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Bercea Emelian, prejudiciul moral în sumă de 20 000 lei, cheltuielile de asistență juridică suportate în cauza penală în mărime de 5000 lei și cheltuielile de asistență juridică suportate în prezenta cauză în sumă de 3000 lei.

În rest pretențiile s-au respins.

Pentru a decide astfel, sub aspectul determinării cuantumului despăgubirii în raport cu caracterul și gravitatea prejudiciului moral, Curtea de Apel Chișinău a remarcat că prima instanță a dat o apreciere incorectă raportului juridic stabilit între părți, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, concluziile expuse în hotărâre nu sunt în corespundere cu probele administrate, iar normele relevante cazului dat, au fost aplicate eronat.

Astfel, instanța de apel a menționat că Legea nr.1545-XIII din 25 februarie 1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, nu este aplicabilă la caz, deoarece, prevederile legii nu conferă dreptul persoanei de a solicita repararea prejudiciului în temeiul unei sentințe de încetare a procesului penal.

De asemenea, Curtea de Apel Chișinău a menționat că prima instanță neîntemeiat a reținut ordonanța de reluare a urmăririi penale din 2013, deoarece, pretenția bazată pe acest act este una tardivă, iar în cadrul ședinței reclamantii/apelanți și-au întemeiat pretențiile în baza deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2019.

În altă ordine de idei, cu referire la normele Legii nr.87 din 21 aprilie 2011, privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de apel a remarcat existența tergiversării judecării cauzei penale.

Totodată, instanța de apel a conchis că durata rezonabilă a unei proceduri trebuie evaluată în lumina circumstanțelor particulare ale cazului, având în vedere complexitatea cauzei, comportamentul reclamantilor și al autorităților competente, precum și miza litigiului pentru cei interesați.

Astfel, ținând cont de circumstanțele descrise în raportul motivat, prezentat de Judecătoria Chișinău, sediul Centru, privind respectarea examinării cauzei penale de învinuirea lui Chitoroagă Andrei, Bercea Emelian și Diaconu Vasile, instanța de apel a considerat că cerința de încasare a prejudiciului moral, urmează a fi admisă parțial.

La 11 februarie 2022, a fost înregistrat recursul Ministerului Justiției al RM prin care s-a solicitat casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 iunie 2021 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2021 cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Chitoroagă Andrei, Bercea Emelian și Diaconu Vasile.

În motivarea recursului s-a invocat că instanțele de judecată au aplicat eronat normele din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 ”cu privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești”, iar pretențiile lui Chitoroagă Andrei, Bercea Emelian și Diaconu Vasile sunt incompatibile

cu prevederile Legii citate.

De asemenea, s-a menționat că instanțele de judecată nu au ținut cont de faptul că, atât potrivit Raportului motivat prezentat de Judecătoria Chișinău, sediul Centru, cât și potrivit referinței Ministerului Justiției al RM, intimații nemijlocit au influențat în mod negativ cursivitatea judecării cauzei.

Suplimentar, recurenta a menționat că prevederile Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, nu acordă în mod automat dreptul la încasarea prejudiciului, atât material, cât și moral, în lipsa dovezilor, că persoanei i s-a constatat încălcarea pertinentă a dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil și deja ulterior faptul dacă aceasta a suferit un prejudiciu în urma încălcării dreptului garantat de lege.

La 23 februarie 2022, a fost înregistrat recursul declarat de Chitoroagă Andrei, Bercea Emelian și Diaconu Vasile, prin intermediul avocatului Ionaș Gheorghe, prin care s-a solicitat casarea hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 30 iunie 2021 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2021 cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea integrală a cererii de chemare în judecată depusă de Chitoroagă Andrei, Bercea Emelian și Diaconu Vasile.

În motivarea cererii de recurs a fost invocat faptul că instanțele de judecată nu au elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

Astfel, reprezentantul recurenților a menționat că în legătură cu atragerea ilegală la răspundere penală, lui Chitoroagă Andrei, Bercea Emelian și Diaconu Vasile le-a fost încălcat dreptul la libertate și siguranță, la un proces echitabil, prevăzute de art. 5, 6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și dreptul la respectarea vieții private și de familie, garantat de art. 8 CEDO iar potrivit art. 3 al Protocolului Nr. 7 CEDO se garantează persoanelor dreptul la despăgubiri în caz de eroare judiciară.

De asemenea, s-a menționat că pe parcursul urmăririi penale, au fost încălcate normele procedurale și materiale, iar pe cale de consecință, recurenților le-a fost încălcat dreptul la judecarea într-un termen rezonabil a cauzei.

În altă ordine de idei, reprezentantul recurenților a menționat că, prin ordonanța procurorului în Procuratura sect. Centru, mun. Chișinău - Constantin Moraru, din 03 decembrie 2010, a fost dispusă scoaterea de sub urmărire penală a lui Chitoroagă Andrei, Bercea Emelian și Diaconu Vasile, în legătură cu expirarea termenului de bănuț și lipsa probelor suficiente pentru înaintarea învinuirii, însă, prin ordonanța ilegală a procurorului ierarhic superior din 06 martie 2013, a fost dispusă reluarea urmăririi penale, care a dus la continuarea ilegală a procesului penal.

Astfel, reprezentantul recurenților a menționat că suma de 20 000 lei, acordată cu titlul de prejudiciu moral, este disproporționată și contravine jurisprudenței unificate a Curții Supreme de Justiție și a Curții Europene a Drepturilor Omului.

Suplimentar, s-a menționat că Chitoroagă Andrei sa aflat în stare de arest preventiv din data de 04 mai 2016 până la 12 iulie 2016, adică 69 de zile, în cadrul procedurii de extradare în Spania și în Penitenciarul Nr. 13 din mun. Chișinău.

Respectiv, prejudiciul moral cauzat lui Chitoroagă Andrei pentru atragerea ilegală la răspundere penală este estimat la 300 000 lei, iar prejudiciul moral cauzat lui Bercea Emelian și Diaconu Vasile pentru atragerea ilegală la răspundere penală este estimat la suma de 200 000 lei.

La 19 aprilie 2022, a fost înregistrată referința Procuraturii Generale a RM prin care s-a solicitat declararea ca fiind inadmisibil recursul lui Chitoroagă Andrei, Bercea Emelian și Diaconu Vasile.

Cu referire la prevederile art.434 alin.(1), (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil menționează că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2021, a fost expediată participanților la proces la 24 februarie 2022, prin intermediul serviciului poștal și prin intermediul poștei electronice. (f.d. 46, vol. III)

Astfel, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, consideră că recursul Ministerului Justiției al RM din 11 februarie 2022 și recursul lui Chitoroagă Andrei, Bercea Emelian și Diaconu Vasile, declarat prin intermediul avocatului Ionaș Gheorghe, din 23 februarie 2022, sunt în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererile de recurs, în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Chitoroagă Andrei, Bercea Emelian și Diaconu Vasile, prin intermediul avocatului Ionaș Gheorghe, și de Ministerul Justiției al RM, sunt neîntemeiate și urmează a fi declarate inadmisibile, din considerentele ce urmează.

Potrivit art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurenților este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurenți nu pot duce la admisibilitatea recursurilor, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursurilor, fiind lipsite de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursurilor, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de

art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurențelor, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de apel și prima instanță, iar argumentele recursurilor nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestora ca fiind admisibile.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în recursurile declarate de Chitoroagă Andrei, Bercea Emelian și Diaconu Vasile, prin intermediul avocatului Ionaș Gheorghe, și de Ministerul Justiției al RM.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursurilor ca fiind admisibile.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Chitoroagă Andrei, Bercea Emelian și Diaconu Vasile, prin intermediul avocatului Ionaș Gheorghe, și de Ministerul Justiției al RM.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova,

judecătorii

Galina Stratulat,

Maria Ghervas